

Historikken for asbest I (100 år med asbest)

- 1880: Udvinning af asbest begynder fra forskellige bjergarter og mineraler (visse silikater med fiberstruktur)
- 1899: I DK begynder man at anvende asbest til isolering
- 1927: F.L. Smidth starter produktion af Eternit og andre asbestcementholdige produkter
- 1930: Arbejdstilsynet i England offentliggør rapport om epidemi af asbestose inden for industrien
- 1934: Man begynder at anvende asbest til bremse- og koblingsbelægninger
- 1941: Faren ved asbest nævnes i Danmark i Arbejdstilsynets beretning
- 1952: Arbejdstilsynet udsender intern skrivelse til kredsene om sundhedsfaren ved påsprøjtning af asbest som isoleringsmateriale
- 1954: Asbestose anerkendes som erhvervssygdom

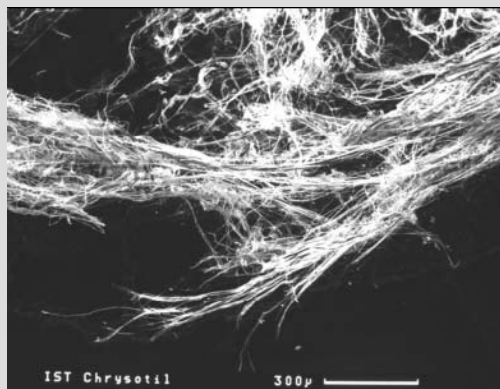
Historikken for asbest II (100 år med asbest)

- 1960: Verdensproduktion af asbest er på 2.210.000 tons/år
- 1963: Arbejdstilsynet udsender ny intern skrivelse til kredsene om sundhedsfaren ved brug af asbest som isoleringsmateriale
- 1968: Arbejdstilsynet udsender eksternt meddelelse om, hvordan man skal arbejde med asbest
- 1972: Arbejdstilsynet udsteder bekendtgørelse, der forbyder brug af asbest til visse former for isolering (varmeisolering)
- 1973: Forbruget af asbest i DK når sit maksimum med import af mere end 30.000 tons asbest
- 1976: Verdensproduktion af asbest er steget til 5.178.000 tons/år
- 1980: Arbejdstilsynet udsteder bekendtgørelse, der forbyder anvendelse af asbest med visse undtagelser

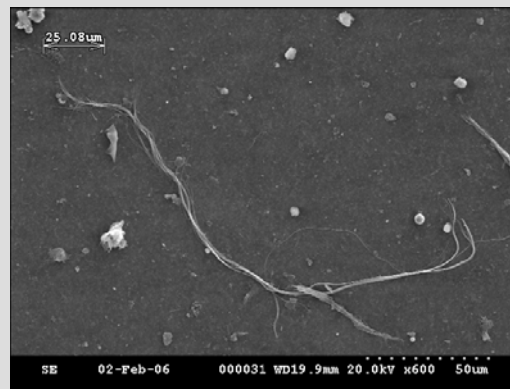
Definition af de mest almindeligt anvendte former for asbest

- Asbest er en gruppebetegnelse for en række naturligt forekommende mineraler, der kan spaltes i fibre. Af de forskellige typer asbest kan bl.a. nævnes flg.:
 - Hvid asbest (chrysotil), den mest anvendte
 - Brun asbest (amosit), blev anvendt i mindre omfang
 - Blå asbest (crocidolit), blev anvendt i mindre omfang

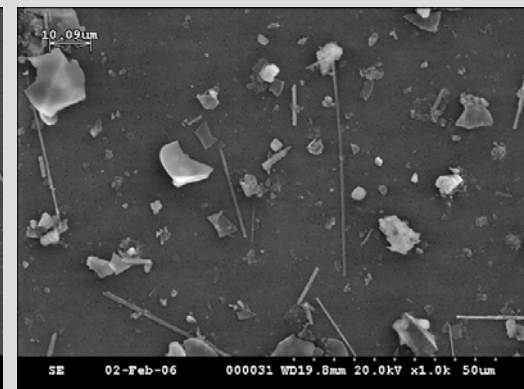
Hvid asbest

Hvid asbest (enkelt spaltet fiber)

Brun asbest

Sundhedsrisiko i forbindelse med udsættelse for asbest

- **Ved en given konc. af fibre er blå asbest farligere end brun asbest, som igen er farligere end hvid asbest. Men i arbejdsmiljømæssig sammenhæng er der ingen forskel, da alle former for asbest er kræftfremkaldende.**

Hvor findes asbest - brancher

Brancher, der kan være udsat for asbest:

- Tømrer- og snedkerarbejde (bådebygger, køkkenmontør, snedker, tømrer)
- Isoleringsarbejde (isolatør)
- VVS-arbejde
- Elektrikerarbejde
- Svejsning
- Stålkonstruktionsarbejder (skibsbygger, stålmaster)
- Grovsmedearbejde
- Jern- og metalarbejdere, herunder polerings- og slibearbejde i metal
- Automekaniker- og automontørarbejde (især i forbindelse med bremses og koblinger)
- Kedelpasser
- Støberiarbejdere
- Arbejdere på kraftværker
- Brandmænd
- Rørlæggere
- Rengøringsarbejdere
- Taglæggere

Hvor findes asbest – materialer I

Materialer, der kan indeholde asbest:

- **Gulvbelægning** (termoplastiske gulvfliser samt PVC-gulvbelægning med asbestbagside): Kan findes i skoler, hospitaler og boliger.
- **Pakninger og isoleringsmaterialer** (bånd, snore, garn, bølgepapir, bølgepap og tæpper anvendt til pakning, tætning og varmeisolering af rør, kedler, tryk-beholdere, ovne, røgkanaler, elektriske kabler og rørbøjninger): Kan findes på rør, ventiler, flanger og kedler mv. i skibe, tog, fly, militærkøretøjer, offentlige bygninger, skoler, fabrikker, kraftværker og hospitaler.
- **Asbestcement** (anvendt i eternit-bølgetagplader, tagplader, vægbeklædning, klingebeklædning, fliser, formstøbte produkter): Kan forekomme i landbrugsejendomme, private boliger, industribygninger, front- og endeplader i badekar, tagudhæng, væg- og loftsbeklædning, plantekasser, kaminer, cisterner, afløbsrør, tagrender, nedløbsrør, røgkanaler, hegn, tagelementer, kabelgennemføringer, ventilationsskakte, altankasser.
- **Stof og klæder** (anvendt i brandtæpper, brandsikre madrasser, brandgardiner, handsker, forklæder): Kan forekomme i støberier, laboratorier, køkkener og teatre.

Hvor findes asbest – materialer II

Materialer, der kan indeholde asbest:

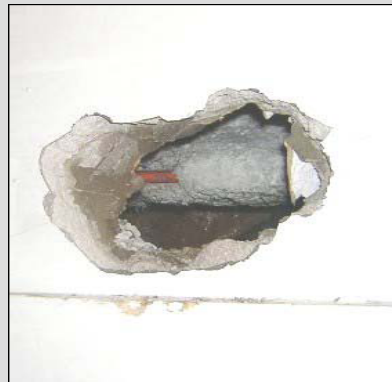
- Påsprøjtede belægninger (anvendt til varme- og lydisolering, brandbeskyttelse samt beskyttelse mod kondens): Kan findes under togvogne og lokomotiver, på bærende stålkonstruktioner i store eller fleretagers bygninger, som brandsikring i loftshulrum og på lofter i svømmehaller.
- Pap, papir og papirprodukter (anvendt til varmeisolering og brandbeskyttelse, el- og varmeisolering af elektrisk udstyr): Kan forekomme i tagpap og dampspærre, kompositstål, vægbeklædninger og tagplader, belægning på brændbare plader, brandsikker laminat og rørisolering i form af bølgepap.
- Fugemasser og klæbemidler (kan have været anvendt overalt): Kan findes ved tætninger omkring vinduer, badeværelser, gulvbelægninger.
- Armeret plast (anvendt i plastbelagte paneler): Kan forekomme i plastbelagte paneler i skibes opholdsrum og vindueskarme.

Hvor findes asbest - eksempler

Figur 1

Figur 2

Figur 3

Figur 4

Figur 5

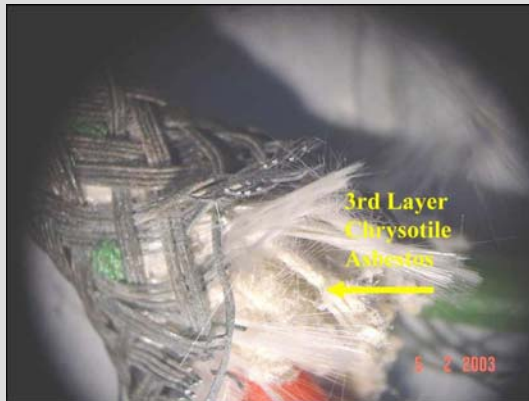

Figur 6

Hvor findes asbest - eksempler

Figur 7

Figur 8

Figur 9

Figur 10

Figur 11

Figur 12

Hvor findes asbest - eksempler

Figur 13

Figur 14

Figur 15

Figur 16

Figur 17

Figur 18

Hvor findes asbest - eksempler

Figur 19

Figur 20

Forbud mod asbest I (kronologisk oversigt)

- I 1972 blev det forbudt at bruge asbest eller asbestholdige produkter til termisk-, støj- og fugtisolering.
- I 1980 blev det helt forbudt at bruge asbest, bortset fra asbestcementprodukter som f.eks. tagbeklædning, friktionsbelægnings (bremse- og koblingsbelægnings), pakningsmaterialer, lejeforinger og kommutatorer.
- I 1986 blev forbudet mod brug af asbest skærpet (herunder forbud mod højtryksspuling og asbestcementprodukter til indvendig brug). Undtagelse om brug af asbest gjaldt herefter kun for asbestcementbølgeplader og håndgods til tagdækning, bundne pakningsmaterialer, friktionsbelægnings (bremse- og koblingsbelægnings), lejeforinger og kommutatorer.
- I 1988 blev forbudet yderligere skærpet således, at man herefter ikke måtte anvende B5 og B9 bølgeplader samt håndgods til tagbeklædning.

Forbud mod asbest II (kronologisk oversigt)

- Fra 1993 og indtil 2005 har kun ganske få typer produkter som bundne pakningsmaterialer, lejeforinger og enkelte friktionsbelægnings (bremse- og koblingsbelægnings) været undtaget fra forbudet.
- Det er dog fortsat tilladt at have asbest og asbestholdigt materiale i f.eks. bygninger og tog, indtil materialet er udtjent eller bortskaffet, hvis det har været lovligt fremstillet, importeret og anvendt, jf. ovennævnte bestemmelser.
- Det skal understreges, at det er en forudsætning for at have asbest og asbestholdigt materiale, at asbestmaterialet er intakt eller, at man har **forseglet eller indkapslet asbesten forsvarligt**, så ingen udsættes for asbestfibre.

Asbestregler for indvendigt og udvendigt arbejde - Anmeldelse

Anmeldelse:

- Alt arbejde med nedrivning af asbestholdigt materiale indvendigt i bygninger og i skibe, tog, maskiner mv. skal anmeldes til det stedlige Arbejdstilsynet, inden arbejdet påbegyndes (minimum 8 dage før).
- Der er ikke krav om anmeldelse i forbindelse med udvendigt asbestarbejde eller andet arbejde. Hvis *andet* arbejde vurderes til ikke kun at indebære kortvarige og lave udsættelser for asbest, skal det imidlertid anmeldes til Arbejdstilsynet.

Eksempler:

- Oprydning efter brand eller omfattende stormskader, hvor der er større mængder af knuste asbestholdige tag- og vægplader.
- Nedtagning af større mængder af plane cementtagplader (skiferplader), der indeholder asbest.

Ovennævnte eks. er materialer, hvor asbestfibre er bundet i en cementbaseret plade (eternit er et handelsnavn for tagdækningsmaterialer). Endvidere anvendes eternitplader primært udvendigt (vandafvisende), og da asbesten er støbt i cement, afgives der meget få fibre.

Asbestregler for indvendigt og udvendigt arbejde - Registrering

Registrering:

- En arbejdsgiver skal registrere asbestholdige materialer (indvendige), som er beskadigede, eller som i øvrigt indebærer risiko for, at de ansatte udsættes for asbest (registrering kræver oplysninger om, hvorvidt der i materialerne eller bygningerne findes asbest, inden nedrivnings-, reparations- eller vedligeholdelsesarbejde påbegyndes).
- En arbejdsgiver, der ejer eller bruger en bygning til erhvervmæssigt arbejde, herunder en offentlig virksomhed, skal inden reparation, vedligeholdelse, installation eller lignende bygningsmæssige foranstaltninger registrere de steder, hvor der er anvendt asbest til indvendigt brug, mhp. orientering af reparatører, håndværkere m.fl.
- Registreringspligten omfatter ikke asbestholdige materialer anvendt til udvendigt, brug og reglen gælder heller ikke for ikke-erhvervmæssigt byggeri.

Asbestregler for indvendigt og udvendigt arbejde - Uddannelse og særlig APV

Uddannelse:

- Ved *indvendig* nedrivning af asbestholdige materialer skal de medarbejdere, der foretager nedrivningen, have gennemgået en **særlig uddannelse**, der er godkendt af Arbejdstilsynet.
- I tilfælde af *udendørs arbejde eller andet arbejde* (hvor der er risiko for, at de beskæftigede bliver eller kan blive udsat for asbeststøv) er der ikke krav om uddannelse, men der stilles krav om oplæring og instruktion af personer, der beskæftiger sig med asbestarbejde. Disse medarbejdere skal gennemgå et **oplærings- og instruktionsforløb** om forebyggelse og sikkerhed i forbindelse med asbestarbejde.

Udarbejdelse af en særlig APV (gælder for både ind- og udvendigt arbejde):

- For hvert arbejdsområde, hvor der er risiko for at blive udsat for støv fra asbest eller asbestholdigt materiale, skal arbejdsgiveren tage stilling til, hvordan og i hvilket omfang de ansatte kan blive udsat for støvet. Dvs. arbejdsgiveren har ansvar for at udbygge sin almindelige arbejdspladsvurdering (APV) med en særlig APV, der skal beskrive de foranstaltninger, der skal foretages for at overholde de særlige asbestregler.

Asbestregler, generelt

- Udover anmeldelse, registrering, uddannelse og udarbejdelse af en særlig APV gælder der særregler for asbest i forbindelse med:
 - rengøring af asbestområdet
 - affaldshåndtering
 - brug af personlige værnemidler
 - arbejdstidsbegrænsning
 - afskærmning af arbejdssteder
 - særskilt spiserum og velfærdsforanstaltninger
 - anvendelse af advarselsskiltning
 - måling (sikring af, at grænseværdien for asbest overholdes)
 - helbredsundersøgelser og registrering af asbesteksponerede
- Nedenfor gives eksempler på sikkerhedsforanstaltninger, der skal foretages i forbindelse med arbejde med asbest og asbestholdige materialer (nedrivning, indpakning, anvendelse af egnede personlige værnemidler samt nødvendige velfærdsforanstaltninger, herunder dekontamineringsenheder (f.eks. skurvogn)).

Sikkerhedsforanstaltninger ved arbejde med asbest og asbestholdige materialer, nedrivning

Anbringelse af affald i sække i umiddelbar nærhed af stedet, hvor asbesten fjernes, for at undgå spredning og minimere udsættelse

Handskeposer anvendt til kontrolleret fjernelse af asbestisolering

Handskeposer

Forsigtig nedtagning af asbestplader

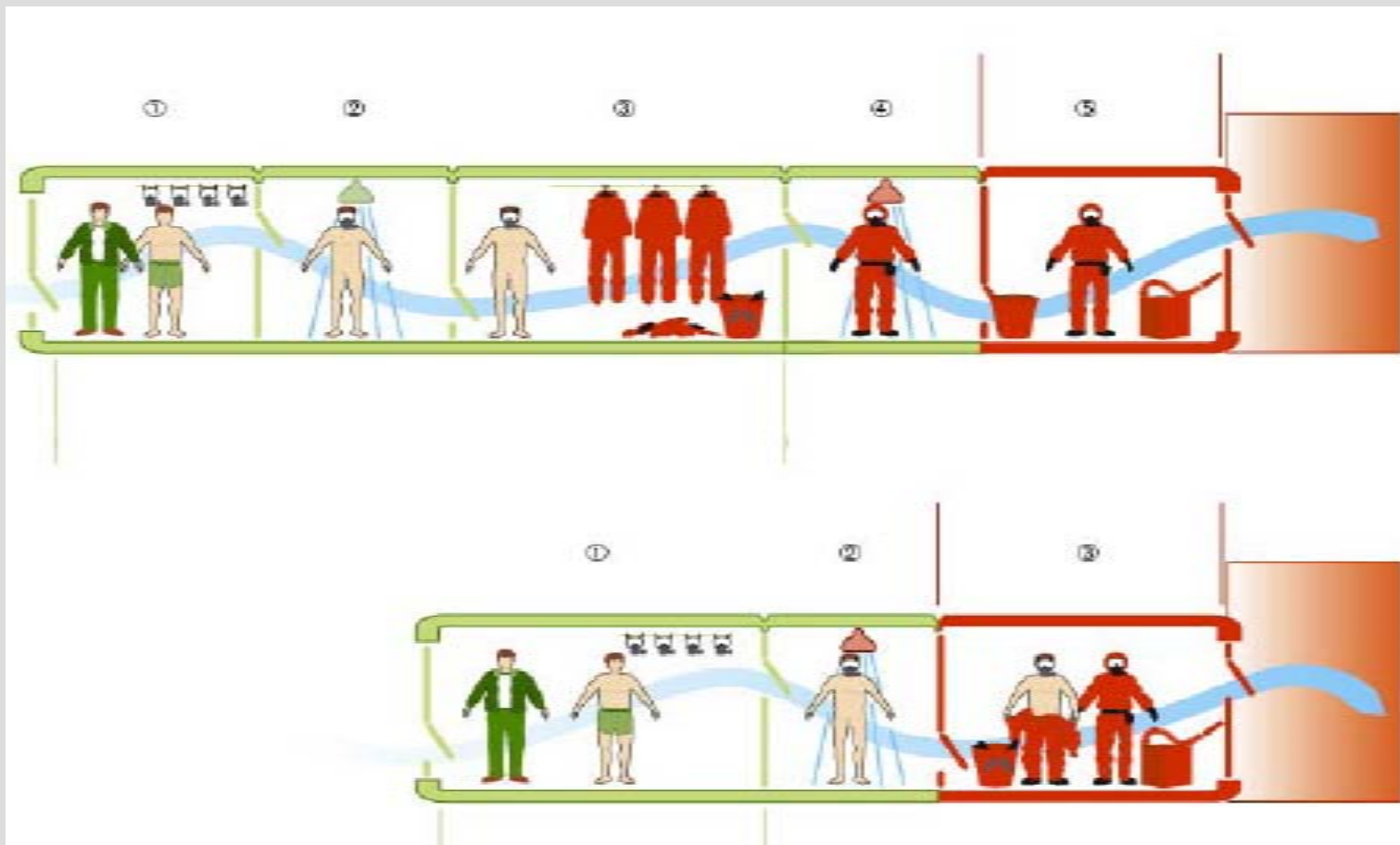
Sikkerhedsforanstaltninger ved arbejde med asbest og asbestholdige materialer, indpakning

Indpakning af asbestloftsplader efter nedtagning

Sikkerhedsforanstaltninger ved arbejde med asbest og asbestholdige materialer, dekontaminering I

Illustration af dekontaminering af personer i en dekontamineringsenhed med fem rum og med tre rum

Sikkerhedsforanstaltninger ved arbejde med asbest og asbestholdige materialer, dekontaminering II

Illustration af dekontaminering af personer i en dekontamineringsenhed

Anvendelse af støvsuger til fjernelse af asbestforurening

Afvaskning med heldragt og maske

Mobil dekontamineringsenhed (skurvogn)

Afvaskning med maske

Fordele ved at fjerne asbest

- Ingen udsættes for asbest
- Det er bedre at fjerne asbesten end at indkapsle eller forsegle den (den optimale løsning)
- Når man har fjernet asbesten, er der ikke risiko for at glemme den

Der kan være fordele ved at fjerne asbest, hvor den er særligt udsat for beskadigelse, og hvor der kan risikeres kraftig udsættelse for den. Det kan f.eks. være i sports- og gymnastiksale, i små rum med teknisk isolering, hvor håndværkere skal arbejde, og i områder, hvor der ofte foretages reparationer.

Ulemper ved at fjerne asbest

- Kræver meget omfattende indgreb i bygninger
- Asbest er blevet anvendt til et stort antal byggematerialer og findes mange steder. Det vil derfor være et omfattende arbejde at fjerne den.
- Store udgifter i forhold til resultatet (påvirkning fra udvendige kilder, f.eks. tagbeklædning og aftrækskanaler mv., er formodentlig meget lille, så gevinsten ved at fjerne asbesten er lille i forhold til arbejdet).

Asbest er blevet anvendt til mange forskellige byggematerialer, men der findes lignende byggematerialer, som ikke indeholder asbest. Ved blot at se på et materiale er det umuligt at få sikkerhed for, om det er asbestholdigt eller ej.

Angivelse af et bestemt materiale på en tegning eller i en beskrivelse, er ikke en sikkerhed for, at det pågældende materiale faktisk er anvendt (materiale med eller uden asbest). Ved reparationer og vedligeholdelse af bygninger kan de oprindelige materialer være erstattet med andre. Der kan både være tilføjet eller fjernet asbest.

Tilsyn med DSB i forbindelse med asbest

- 1956: Jernbanedriften blev for første gang omfattet af arbejdsbekyttelsesloven.
- 1956-1985: DSB stod selv for tilsynet med de jernbanespecifikke områder (aftale med DSB om eget-tilsyn).
- 1985-1996: Aftalen med DSB om eget-tilsyn blev ændret i 1985 således, at Arbejdstilsynet herefter havde tilsyn med DSB's eget-tilsyn. I 1986 udarbejdede DSB en handlingsplan om asbest. Handlingsplanen om asbest omfattede: Rullende materiel, S-tog, banetroljer, busser og bygninger, herunder værksteder.
- 1996-2006: Aftalen med DSB om eget-tilsyn blev opsagt i 1996. Herefter blev DSB vurderet til at være en niveau 1 virksomhed. Arbejdstilsynet udarbejdede en ny model for tilsyn med DSB, hvorefter tilsynet med banedriften og landsdækkende forhold blev koordineret fra den tidligere kreds København og Frederiksberg kommune (At-cirkulæreskrivelse nr. 10 – 1996 om tilsyn med DSB).
- 2006- : Tilsyn med DSB vil fremover ske efter de gældende procedurer hos Arbejdstilsynet. Der er ingen aftaler eller modeller, som skal følges. Arbejdstilsynet vil føre normalt tilsyn hos DSB.

Tilsyn med privat- og lokalbaner i forbindelse med asbest

- Tilsyn med privatbanerne har fulgt de normale procedurer, dvs. AT har håndhævet arbejdsmiljølovgivningen i forhold til privatbanerne, herunder bl.a. med afgivelse af påbud mv. (der har været en At-cirkulæreskrivelse nr. 2 - 2000 om tilsyn med privatbaner mhp. koordinering af området)
- AT har reageret på problemer med asbest på samme måde som inden for andre arbejdsmiljøproblemer.
- AT har ikke haft en indsats med fokus udelukkende på asbest hos privat-/lokalbaner. Dog blev der i forlængelse af, at DSB udarbejdede en handlingsplan for asbest i 1986, udarbejdet en tilsvarende handlingsplan for privat-/lokalbanerne.

Opsamling på tilbagemeldinger på det landsdækkende undersøgelsespåbud

- Den 13. december 2006 afgav VG et landsdækkende undersøgelsespåbud til 21 virksomheder.
- Ud fra virksomhedernes tilbagemeldinger kan det ses, at der fortsat er en del virksomheder (11 ude af 21), der mere eller mindre har asbest i deres tog.
- Der er 4 i **TC1**: DSB (København K), DSB S-tog A/S (København K), Railion Danmark A/S (Glostrup) og Kystbanen A/S (København K, Kystbanen ejer ikke selv togmateriel, da de har en aftale med DSB om, at der sørges for trafikken med DSB's materiel).
- Der er 2 i **TC2**: Lokalbanen A/S (Hillerød), A/S Lollandsbanen (Maribo).
- Der er 3 i **TC3**: CFL Cargo Danmark ApS (Padborg), Scandic Rail Partners Aps (Tønder), og Vestbanen A/S (Ribe).
- Der er 2 i **TC4**: Odderbanen-A/S Hads-Ning Herreders Jernbane (Odder) og Veteranbanen Bryrup Vrads (Bryrup, der er ingen ansatte i virksomheden).

Håndtering af asbestsager hos AT fremover I

- Samtlige ovennævnte 11 virksomheder (DSB og privat-/lokalbaner), der har mere eller mindre asbest i deres tog, togvogne mv., skal besigtiges.
- Der vil blive givet § 21-undersøgelsespåbud, såfremt der er tvivl om, hvorvidt de beskadigede materialer indeholder asbest eller ej. I denne forbindelse skal man være opmærksom på, hvornår bygninger / materialerne er fra (ca. årstal).
- Der afgives strakspåbud, hvis der foreligger risiko for udsættelse for asbeststøv.
- AT holder fortsat fast på den politik, som indtil nu er ført, dvs. så længe asbestmateriale, forsegling og indkapsling er intakt og ikke udgør nogen risiko, så reageres der ikke.

Håndtering af asbestsager hos AT fremover II

- Tilsynscentrene skal foretage oplæring af TF'ere med fokus på området via inspektion, dvs. TF'erne skal kunne se og konstatere, hvor asbesten findes, og vide hvordan der reageres. Dette vil medføre flere tilsyn indenfor asbestområdet.
- Der skal udveksles erfaring indenfor grupperne samt ske indberetning af nye, principielle sager til VG for at sikre opsamling og ensartethed indenfor området.
- Klager over arbejdsmiljø i forbindelse med asbest skal prioriteres og vurderes grundigt. Hvis klagesager ikke fører til inspektion, skal der foreligge notat herom.
- Asbestsaneringsanmeldelser skal vurderes hver gang, og hvis der ikke foretages besigtigelse af området, skal der ligeledes foreligge notat herom.

Historikken for asbest (100 år med asbest), (notat)

- Asbest har i århundreder fundet nyttige anvendelser pga. varme- og korrektionsbestandighed, stor brudstyrke og fleksibilitet. Asbest kan tåle temperaturer op til 900° C og er velegnet til armering, isolering og brandsikring. Allerede i oldtiden kendte man til vævede asbesttekstiler, men den moderne asbestindustri blev først udviklet efter 1880. I det flg. gives en kort redegørelse for historikken for asbest fra år 1880 til 1980, hvor der i DK blev indført et ” asbestforbud”. Lovgivning om asbest i kronologisk orden kommer vi tilbage til senere.
- Asbest er et mineral, der brydes i miner. De største producenter er og har været Rusland, Canada, Kina, USA, Sydafrika, Australien, Cypern og i et vist omfang Finland.
- Første tilfælde af asbestose beskrives allerede i år 1900 (verdensproduktion er på ca. 32.000 tons/år).
- I 1930 viser asbestose sig at være udbredt blandt ansatte på britiske asbesttekstilfabrikker.
- I 1947 bekræfter større undersøgelser sammenhængen mellem asbest og lungekræft.
- I 1952 indleder Arbejdsmedicinsk Klinik en undersøgelse af medarbejdere udsat for asbest i forbindelse med isoleringsarbejde efter flere års krav/pres fra deres fagforening.
- I 1955 rapporteres, at asbestarbejdere har 10 gange større risiko for at få lungekræft end andre.
- I 1960 beskrives mesotheliom (lungehinde- eller bughindekræft) ved udsættelse for asbest.
- I 1980 registreres 10-15 nye tilfælde af asbestose i DK og 30-40 tilfælde af mesotheliom årligt.

Sundhedsrisiko (notat)

- Ved arbejde med asbest og asbestholdige materialer opstår der støv, som indeholder fibre af form som fine nåle. Hvis asbestfibre kun er løst bundet til materialet (f.eks. blanding af asbest og kiselgur), øges risikoen for, at der frigives asbestfibre. Hvis asbesten derimod er tæt bundet til et fast materiale (cement eller flisebundet asbest), er der mindre sandsynlighed for, at der frigives asbestfibre.
- Asbeststøv kan ikke ses med det blotte øje. Grundet asbestens struktur kan fibre ved mekanisk påvirkning gentagne gange spaltes på langs og blive mikroskopisk tynde. Ved indånding er der derfor risiko for, at de trænger ud i lungernes allerfineste forgreninger (alveolerne), hvor fibre kan aflejre sig og forblive i mange år. Dette kan give anledning til sygdomme mange år senere.

Hvor findes asbest, (notat)

•Asbest har været anvendt i stor udstrækning til mange formål. Det er blevet brugt til armering og forstærkning af andre materialer, til varme-, el- og lydisolering, og det er også blevet brugt i friktionsbelægninger, pakninger, lejeforinger og lim. Da det er kemisk modstandsdygtigt, er det også blevet anvendt i forskellige processer, f.eks. ved filtrering og elektrolyse. Det findes både i erhvervs- og industribygninger og i private boliger. Det har også været anvendt som isolering i f.eks. jernbanevogne, skibe, fly og en række militærkøretøjer. Om der frigives asbestfibre fra et materiale eller ej, afhænger af, om materialet er intakt eller beskadiget. Asbestholdige materials tilstand kan ændre sig med tiden, f.eks. på grund af beskadigelser, slid eller vejrpåvirkning.

•I det følgende beskrives de billeder, der fremvises:

- Figur 1: Indkapsling med isoleringsplader af asbest - delvist fjernet for at vise asbestcementfaldstammen bagved.
- Figur 2: Hul i mur med asbestrørisolering bagved.
- Figur 3: Asbestcementfaldstamme med pakninger af asbestsnor. Faldstammen er ført igennem et panel af asbest.
- Figur 4: Asbestgulvfliser
- Figur 5: Asbesttagpap
- Figur 6: Asbestisolering på damprør
- Figur 7: Isolerede kabler med et asbestlag i isoleringen
- Figur 8: Asbestcementbeklædning på fabriksbygning
- Figur 9: Asbestisolering på stålbjælker

Hvor findes asbest, (notat)

- I det følgende beskrives de billeder, der fremvises:
 - Figur 10: Isolering med asbestsnor på skorstenslem. Billedet til højre er et nærbillede af snoren
 - Figur 11 : Varmtvandsbeholder, hvor der kan ses kiselgur-lignende materiale
 - Figur 12: Beskadiget isolering ved ventiler samt varmtvandsbeholderen
 - Figur 13: Åben asbestisolering af rør
 - Figur 14: Container med knækkede og knuste stykker af asbesteternit
 - Figur 15: Den ene side af bygningens tag er nedtaget. Der er mange knækkede og knuste asbesteternitstykker på loftrumets etagedæk. Den ansatte færdes og arbejder på dette etagedæk.
 - Figur 16: Container, hvori bølgeeternitplader bliver vippet / dumpet ned
 - Figur 17: Container med knuste og knækkede eternitskifferstykker, der er smidt ned gennem affaldsskakten.
 - Figur 18: Knuste og knækkede eternitskifferstykker på tagkonstruktionen samt meget asbeststøv i arbejdsområdet.
 - Figur 19: Asbestholdige komponenter i elektrisk højspændingsudstyr.
 - Figur 20: Asbest i bremsebakker i lastbil.

Kronologisk oversigt over materiale (regler) om asbest hos AT (notat), bekendtgørelser

- Arbejdsministeriets bekendtgørelse af **14. januar 1972** om forbud mod anvendelse af asbest til visse former for isolering (trådt i kraft pr. 1. marts 1972).
- Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 468 af **13. november 1979** om anvendelse mv. af asbest (trådt i kraft pr. 1. januar 1980).
- Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 148 af **30. april 1980** om ændring af bekendtgørelse om anvendelse mv. af asbest.
- Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 161 af **26. marts 1984** om ændring af bekendtgørelse om anvendelse mv. af asbest (ændring af bilaget, trådt i kraft pr. 1. januar 1985).
- Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 115 af **14. marts 1986** om ændring af bekendtgørelse om anvendelse mv. af asbest (trådt i kraft pr. 21. marts 1986).
- Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 188 af **4. april 1986** om ændring af bekendtgørelse om anvendelse mv. af asbest (trådt i kraft pr. 15. april 1986).
- Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 660 af **24. september 1986** om asbest (trådt i kraft pr. 1. november 1986).
- Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 993 af **1. december 1986** om registrering m.m. af asbest (trådt i kraft pr. 1. marts 1987).
- Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 139 af **23. marts 1987** om ændring af bekendtgørelse om asbest (trådt i kraft pr. 1. april 1987).
- Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 984 af **11. december 1992** om ændring af bekendtgørelse om asbest (trådt i kraft pr. 1. januar 1993).
- Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 288 af **17. maj 1998** om ændring af bekendtgørelse om asbest (trådt i kraft pr. 15. juni 1998).
- Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 403 af **24. maj 2004** om ændring af bekendtgørelse om asbest (trådt i kraft pr. 15. juni 1998).
- Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 1502 af **21. december 2004** om asbest (trådt i kraft pr. 1. januar 2005).

Kronologisk oversigt over materiale (regler) om asbest hos AT (notat), vejledninger mv.

- Rundskrivelse nr. 26/1963 om imødegåelse af sundhedsfaren ved isoleringsarbejder (dato: 24. juni 1963).
- Meddelelse nr. 5/1970 om beskyttelsesforanstaltninger ved arbejde med asbest og asbestholdige materialer (dato: 12. maj 1970).
- Rundskrivelse nr. 306/1972 om bekendtgørelse om forbud mod anvendelse af asbest til visse former for isolering (dato: 27. januar 1972).
- Meddelelse nr. 7/1972 om forholdsregler ved demontering af asbestholdig isolering (dato: 23. maj 1972).
- Rundskrivelse nr. 16/1986 om Arbejdsministeriets bekendtgørelse om asbest (dato: 6. oktober 1986).
- At-cirkulæreskrivelse nr. 4/1987 om registrering af asbest (dato: 1. marts 1987).
- At-meddelelse nr. 4.02.2 om helbredsundersøgelser og registrering af asbestudsatte (dato: oktober 1987).
- At-cirkulæreskrivelse nr. 1/1988 om højtryksspuling af asbestholdige materialer (dato: 12. februar 1988).
- At-cirkulæreskrivelse nr. 8/1988 om ophør af dispensation for uddannelse til nedrivning af asbest (dato: 11. maj 1988).
- At-cirkulæreskrivelse nr. 13/1988 om genanvendelse af asbestholdige materialer (dato: 11. maj 1988).
- At-cirkulæreskrivelse nr. 9/1989 om inddækning af asbestholdige eternittage (dato: 24. august 1989).
- At-cirkulæreskrivelse nr. 1/1997 om inddækning af asbestholdige eternittage (dato: 10. marts 1997).
- At-meddelelse nr. 3.01.6 om nedrivning, reparation og vedligeholdelse af asbestholdige byggematerialer (dato: oktober 1999).
- At-vejledning C.2.2 om asbest (dato: juli 2005).